

Priđplata

na cilu god 1 fr.
na pol. god. 50 n.
Za stranu zemlju
1 fr. 25 nov.
Izlazi svake dru-
ge nedilje u
Četvrtak.

BUNJEVAČKA I ŠOKAČKA VILA.

List za pouku, zabavu i gazdinstvo.

Oglasi se prima-
ju po navadnoj
cini. Rukopisi ne-
ka se šalju u na-
plaćenom pismu.
Dopisi bez podpi-
sa se neprimaju.
Dopisi se nevra-
ćaju.

God. III. U Kalaci

U Četvrtak 24. Travnja 1873.

Broj 12.

ODZIV BRATU BUNJEVCU.

Ja urani jutros rano
Kad je sjajan dan osvano.
I opazi listak bili,
Šta nam naša Vila veli?

Ali Bratac pivajući
Svojem Rodu vako zbori
Svi u kolo Bratjo hajdte
Pa složnoso povatjajte.

Rado Seja pokraj brata
U kolo se dično vatja
Svi u kolo dakle složno
Sve činimo stoje možno

Seja brata ljubi grli
Brat za seju umireli
Imal sreće di god veće
Kaži Rode ti moj vrli

U jedinstva kolo hajdte
Bratjo svase povatjajte
Onda pravi nam će dojti
Uskrsnuća svitli dan.

Srbkinja iz Ade.

R O D U.

Ah, za dražest rajske sreće
Amo, rodi! gusle moje,
Da razdragam zimsko veće
I utiškam srce svoje,
A iz srca puna već
Glas da bude pjesmom teć!

Ljubim ruho nevjestice
Od prirode krasne, divne, —
Al još većma sjajno lice
Moje „Vile“ milostivne;
Š njega momu rodu sjaj,
Š njega prosvjete sjajni raj!

Ljibim neba pod oblaci
Sivā sōke rajslobodu,
Al slobodu, o! junaci!
Želim nad sve momu rodu,
Njom okrunjen svaki kraj
Drag mu bio zavičaj!

Kog da hvalim, kog da žalim?
Kad Bunjevcu žalit nije,
A hvale mu za ostalim
Šokcem spomen tužno krije; —
Hvalu, žalbu u nemar, —
Momu rodu ljubim dar!

Ljubim žubor bistrich voda'
S miljem rajskih tičjih spieva, —
Al vrh toga ljubim roda
Munju, s koje sviet zamnieva,
Silu pakla viklu sjeć:
Ej, slavjanska to je: „rieč!“

Ljubih čedo u kolievci
Kad razdragan uzanij sjedo',
Nu ljubavi žar s ogrievci
Prvom tebi slavsko čedo,
Da nauke jednoč plod
Duha tvoga siše rod!

Ljubim nebo kad sjaj sije
Danju, noću na vidiku, —
Al jos žešće, još milije
Tvoje dike alemsliku
Vječan ljubim u bezbroj
Slavom vieučen rodo moj!

Ljubim gāje, brtege, luge, —
Tvoje dvore tudja vilo;
Al narode nad sve druge
Ljubim slavsko pleme milo;
Zanj i njegovu narodnost
Moja žit i mriet radost!

Ljubim tebe Bože pravi
Vrh svih svieta bićah ini',
Al za Tobom pol ljubavi
Budi roda domovini:
Nek se diže, sviești sav
Čil i jedar, čist i zdrav!

Ljubim tebe zemna mati
Za života sve miline,
Al nad tobom ljubav sjati

Ima sinu otačbine:
Trepti zviezda, bdije Bog! —
Na stran gusle duha mog!

Blaž.

DA LI JE ISTINA DA JE SLAVIAN NA SLUŽBOVANJE STVOREN?

To običajno sbiva: da tko dragovoljno goste dočekiva, k tomu onda i mili i nemili dosadljivaju, i ako tko milokrvno se sažali nad nevoljom svojeg izkrnjenog, to ga i oskudni i badavadžie, i razsipnici za darove napadaju. Ipak košto odud uman čoviek neće izvest: da je gostoljub i blagodaran razsipnia, isto tako nije slobodno tu okolnost, štoje slavian u rimskom grčkom, nimačkom taboru hrabro vojevo i štoje silnoj Turskoj sili podlegao na to uporabiti: da dokazuje kanda bi slavian već za službenstvo i stvoren bio. Nemožemo ni ti hoćemo da mane našeg roda tajimo, izstrajanost u

ozbilnom radu nije mu za pojas ko nimeu za rasla, podložnost, koja se u prahu valja, nije mu se u srcu ugnjizdila, da se i nepogodnoj sili ulagiva. Sebičnost nije ga zadahnula, da svaku misao rieč i dilo, po njenoj žudnji izpravlja, pa kad do vlasti dospije, miesta na kojima se skorup skida sa svojim rodnom popunjava, već on u pravednosti i blagodar-
nosti svojoj, iz bojaza, da ga sebičnostju i nepravednostju neopeku, svoje rodjeno pogazi, i tudje usadjava i razsadjava, pa tako se sgodi: da se njegove vrline uvek tudjinstvom zakrile. Mi od onih koji nas sude neželimo, da nam mane pokrivaju, već samo iztraživamo: da naše vrlino nenagrđi-
vaju, to pripoznajemo: da naši vrli sinovi, nisu posidovali onu klizavn umietnost, koja bi jih kadrin učinila, i pota-

nuckom ledu se kociljati. Za to ji ta sudbina nalazila : da su mnogoputa na tanki led navedeni bili, gdje su propadali, pa je silno junačstvo, koje su svakog vieka iz svojih narodnih silah izvijali, po njih ostalo, jalovo, budući je tudjinah lukavština sladak plod prije obrala. Toje neprestano tako bivalo, jel se vodje medju Hellenštinom i latinštinom dielili pa ovih medju sobnu mržnju, i na svoj rod privlačili, kako su vodje u mrže ovih ili onih upadali ; čemu je svemu služio neizoprpljivim vrilom onaj nesrećni razdor : koga je baš medjusobna mržnja latinštine i Hellenstine porodila, tom mržnjom su sliepi vodje svoj rod napajali, i tako uz one krasne vrline koje su slaviani posidovali, uvek samo u tudjih rukuh sredstvami služili. Ovde nije u redu da razlažemo dali su Helleni illi latinci pravo imali, šta se to danas nas tiče, dosta je nama znati ; da prama nas pravedni i izkretni ni ovi ni oni nisu bili, to je istina koja se priko sve slavianske poviestnice privlači. Žali bože što je slaviani još ni sada neuvijaju kako bi triebalo, o čemu smo se u prošastom francesko, — nimačkom ratu povoljno osvidočili, one stranke : koje se za prvenstvo u Europi bore, staru latinštinu i Hellenštinu navuku, pak slaviane sad ovamo sad onamo mame ; vrijeme bi već bilo : da se vodje iz te kužne bolesti koju su, od nesrećni predjašah baštinili izliče, i obljuje na načelo : koje se po novina potuca : slobodna crkva u slobodnoj državi, pak vieru ostavljaju na duševnom polju, da se zaprike tamo po bogoslovci izpravljaju, i za podpuno narodno sljubljenje prijavljaju, a na političkom polju, zrak slobode na temelju sloge narodne razprostranju, i po razvitku i obraženosti svoje sile izvijaju, ite ne više po naklonu vierskom, već po izgledu političkom navijaju, da nepostajemo jednih vladah lutkom, koje nas po volji namieštaju, a drugih ruglom, koje se s nami u društvu, i žurnalistici sprdaju da smo panslaviste, nemojmo se više tim baviti u kakvom smislu oni to uzimaju dosta je po nas znati : da nas tim kane kao grdnim žigom obilježiti, slidimo duh kršćjanski i činimo od znaka rugla znak slave i dike, pak će u mah ti dušmani zamuknuti, recimo očito : da smo mi panslaviste, uzimali oni kakojim drago mi smo panslaviste, koji želimo : da slavian koji ima toliko uma razuma i oduševljenja, kao frances, niemac, magjar, turčin ili tatarin, steče toliko obraženosti na duševnom i toliko i blaga na tvarnom polju, da postane, gospodarom, ne tudjim, što on ne želi već svojim, koji se zna i umi sdružiti, i s nimcem i francesom, i magjarom, al se neumni slugom ni jednog podčiniti. Istina je dakle da smo mi panslaviste, našu dušu naše srece neće ime ili prizimo promienuti, mi ime samo zato nosimo : da nas znadu tudjini imenovati, kad se jim tako dopada nas panslavianom imenovati mi ga primamo, i vrierujemo da će moga našim umom i razumom, neumorljivim radom, i neizoprpljivom trudom tako slavnim i dičnim učiniti : košto je bilo ono Macedonsko, ono Hrvatsko, ono Srbskvo, ono Dalmatinsko ono Illirsko. Dieca se lutkama zabavljaju, mi, smo već ljudi, koji se neće sbog imena tudjiti, već ma pod kakvom imenu snage i sile duševne i tvarne izvijati, da bude rodu dika a viečnjemu slava !

D O P I S I

? Subatica 17. Travnja. Obećao sam vam posljednji red — od ovud redovno dopisivati i naše mistne novosti obćiti, ali nakana moja sve do sad nije se dala izvesti, pošto sam drugim velevažnim poslovima pričien na ovom polju dilati ; ali u naprid nadam se ; da ću svoje obećanje moći opravdati.

Sad prija svega da vam javim, ne kao neku novost, već što je vridno, da se u našim svitu čuje i o toj stvari, a ta je : da je ovdašnja srbska pivačka družina 25 Veljače t. g. priredila u pozorišnoj dvorani „Besidu“ koja je koristi njihove blagajne namenjena. Ista besida vrlo je dobro ispala, dvorana je dupkom puna svetine — publike — bila, pridstave su zadovoljile slušaoce, osobito nam je spomenuti gospodičnu Katinku Manojlovićevu, koja je vištim svojim pivanjem i umilnim glasom sve prisutne do srea ganula, a

učenica Mileva Pavkovićeve deklamovala je pismn „Gjurgjev-dan“ sa osobitom vištinom u mimiki i akcentu tako : da je svako očekivanje slušalaca nadmašila. Živile mile lepjke, i mložile se u narodu takove kceri. Pohvaliti nam je i muziku koja je tom prilikom sudilovala, jer je ovo višto izvedenje mlogo doprinelo, da je „Besida“ a osobito prvi njen dio tako dobro ispala.

Što nam je jedino zamiriti bilo na istoj besidi, koje bez prigovora ne možemo propustiti ; da naša braća srbi ni malo nisu imali obzira i prema nama Bunjevcima (a dosta je našega puka tamo zastupljeno bilo) te razpored — program — beside ne dadeše sa latinicom tiskati — koja bi i braćama Magjarima pristupačnija bila, već isključivo samo ćirilicom onaj tiskaše. Al na zadovoljstvo naše može nam služiti to, što kao štosmo iz dosta pouzdanog izvora doznati mogli, to je dilo jednoga čovika — a ostali članovi pivačke družine takodjer ne odobravaju postupak taj, prvom prilikom gledačedu zahtivu i pravednom očekivanju nas bunjevaca da odgovoru. Mi na to kažemo : daj Bože !

Juče je opet magjarska (a po imenu i neka bunjevačka) omladina davala ovde u pozorišnoj dvorani igranku (Ball) sa pozorišnom pridstavom, te ne obzirajući se na braću ovdašnje srbe, što je njina korizma i velika nedilja — postigli su to : da su od srbalja 2—3 bili i to kakosmo doznali, samo za vrime pozorišne pridstave, a posli ove i ti su se uklonili — i tako u cilome uzeti : ball je slabo ispao — i ako štete ista omladina ne bude imala ? vajde — koristi će malo brati !

Napomenuti nam valja još i to, da na ovom balu, niti je bila ovdašnja otmenija gospoština u većem broju zastupljena, a ni bunjevačkog obojeg roda „muških i ženskih“ nije tu bilo. *) Ovo sve daje dobru nauku našim gornjim mladićem, da ne valja prkos tirati, jer naša poslovia veli : prkos kola lomi a njima već kao mladima ljudna nikako i smirnost nalaže starijima uz nos ne ići, a ponos zabranjuje“ kao orudje sebi dati upotribiti „Što je ovde baš taj slučaj bio, jer se u svemu išlo i radilo na time : da se onim visokim i plemenitim dušama koje su prvu žensku zadrugu za pomaganje i negovanje sirote dice ovde kod nas u Subatici ustanovile, i koje kao dobre hrišćanke svoju viru ljube i štaju, to su u istoj tvrdo postojeane i nezavodljive, zbog čega smiraju baš na tu svrhu radi vaspitavanja — izobražavanja — i negovanja sirote dice jedan zavod ovde u mistu podići, u kojim bi smirene i bogobojazljive duvne — kaludjerice — kako nauku vire, tako i ostale naučne pridmete dici pridavale, a glavno : sirotu dieu sa svom hranom, obućom, negom i ostalim potreboćama, do označenog vremena snabdevali providili škodi i prkosi. Ali naši mladi heroji, prija no što su svoju borbu odpočeli, tribali su svoju snagu da izmire i da u razmaćanje uzmu : s kime i kakvim činjenicama posla imaju ? triba znati, da su se oni danas vladajućem življu oduprli, centralizmu, konservatizmu, aristokraciji i plutokraciji ; a prama ovima su naši mladi heroji vrlo slabi, da bi u stanju bili i samu pričagu na put staviti, još manje strujni obustaviti ili škoditi. Dakle tu se može slobodno i bez zazorno povikati o ! ljudi ili bolje reći omladino, ne gulite kore da ne bude gore !!!

Na pokon mogu vam i tu radosnu novost javiti, da je ovdašnja gimnasija dobila ovih dana za profesora naučena gospodina, kojiće za sada klasičnu philologiju (stari jezik — jezikoslovje) pridavati. Mi žalimo što isti nema u vlasti našega jezika, čim bi našoj dici u pojedinim slučajevima od velike koristi biti moglo. Privolika je šteta po budućnost

*) U osudjenju tamošnje poštovane mladeži ne slažemo se s. g. Dopisnikom ; Bog po duhu evanđeoskom, tako opravi sree mladeži : da je od naravi blago puno ljubavi prama Bogu i čovjeku ; ova ljubav je nabožna prijatna, i uljudna ; dakle ako mladići subatički nesmatraju zabranu crkve katoličke i pravoslavne, ako se neosvrću na bogoljubnost svojih ustanovnikah, imaju sažaljenje, i nemojmo karati mladiće, već karajmo zaslepljene starije, jel to je njihov duh stradanjanja, i novierstva koji se iztaknjiva ovakim prizorima. I ako je tako, a ono će se skoro osvidočiti ovaki stariji : da će taj duh, koji umi samo rušiti za plod po njih uroditi. Ured.

tako magjarsku, kao i bunjevačku što u odlučujućim subatičkim krugovima sve jednako vlada, ona ubitačna presuda da je po učenu glavu dostatan jezik magjarski, pak se pridavanja jezika inih ugarski narodnosti priče na gymnasiama, ko u, p. u Subatici bunjevačkog, dočim nikakva vlada neće živalj slavianski moći izkoreniti s juga. Dakle nepomučen razum treba da uvidja : da je po svaku učenu glavu neobhodno potrebno : da znade razgovarati i pisati jezikom puka s kojim mora da obći.

Bajmak 3 ožujka. Doznavši seoski poglavari i članovi škulske stolice daće se Ožujka 2-ga dana izpit odrastlih u večer u 6 sati održati, taj dan svi su se skupili. Za tim je pako g. Plebanoš u učionu stupio i članovima škulske stolice predstavio : da će se izpit odrastlih držati iz 5 predmeta t. j. iz prirodopisa, Zemljopisa, prirodoslova iz Historie. Na pitanja, iz ovih predmeta take su odgovore davali : da su se gospoda sva čudila, ka ko je jedan težak kadar toliko primiti. Plebanošu se odgovori dopadali skroz sam vidio da mu se Srce razdragalo što su bunjevci kako prošaste tako i ove godine tako hvale vriedan izpit položili ; biloji je 70 ; posli izpita g. Plebanoš je ovako proborio : Braćo ! sinovi ! dobroste se naučili i izpit svi do jednog položili, ali gledaj te, dok vi budete imali vaše dječce da se isto tako obučavaju, nemojte im dat trkati po putu nego neka idju u školu, i nekse koliko je moguće i izobrazuju takoće te i vi, i naša mila Domovina srićni biti!!! iz bunjevačke učione sva gospoda hitili su u nemačku, zatim u madjarsku učionu na izpit odrastlih, ali šta su opazili u nemačkoj 3. kaži tri osobe, a u madjarskoj pako njih pet je bilo koji su izpit položili, *) živio g. Plebanoš ! Živili članovi škulske stolice, a takodjer i odrastli učenici!!!

Gábor Mrković učitelj.

ŽIVOTINJE KAO PREDKAZATELJI VREMENA.

Prvo mjesto medju vremenim proroci zauzimju iz životinjskoga carstva ptice. — Dobru vremenu nadati se je, ako sove noćju jako kriču, ševe i crvendaći (krvavci) visoko lete i pri tom mnogo pjevaju, a slavulji upravo do zore poje ; čaplje i bukavei jakim cvrkutom uzlitaju, isto tako vinci i kanje. Nadalje nadati se je dobru vremenu, ako šišmiši (slepi miševi) odveć rano i prekasno liću, ako crvići kresnice neobično svietle, žabičice visoko na drveća sjede, ovce na paši veselo poskakuju, kukei tako zvani govnovalji u sutonu često se pokazuju, a pijavice mirno na dnu posude, u kojoj se nahode leže.

Zločesto ili ružno vrijeme predstoji, ako se zebe prije izhoda sunca oglase, vrano visoko nad pećinama tornjevi i zgradami lete, glave ovisoko držeć i poslje takvoga leta našav gdje god vode glave unj zagmuraju : ako lastavice tik zida liću i pri tom u kakvu blizu posudu ili jamu punu vode, rone, ako se golubovi, guske i patke rado kupaju kasno u večer spolja se vraćaju, ili se domaća živad u prahu valja, pielli (kokoti) u nevrime i prečesto kukoriču, gljiste u velikoj množini iz zemlje gmižu, tada sledi sigurno skora uztrajna kiša. Isto tako možemo kišu predvidjeti, ako žabe iz zemlje, ili drugih svojih zaškuljaka van izlaze, krtice svoje krtičine povavljaju i visoko gomilaju, mušice u hladu igraju, ako ovce došav s pašne neće rado trave jesti, nerado u staju (tor) ulaze, a pijavice na površini vode se zadržaju.

Grmljavina se kroz 24 sata pojavljuje, ako čikov ili piškor iz vode izkače, pijavice jako se previjaju, a pčele već u rano jutro svoje košnice neostavljaju ili oko podne hrpimice kući se vraćaju. U poslednjem slučaju predstoji nam bura (oluja) ; ova se rado pojavljuje, ako drozdovi i zebe jako nemirno lepršaju, ribe se iz vode bacaju, a ronci često u vodu zaranjaju. Nu životinje nepredkazuju samo kakvo će biti vrijeme za 24 sata, nego drugda i na duže odsjeke vremena, dapače za ciele koju dobu godine daće se vrijeme iz životinjskih predsjetja u napredak razabrati ; u ovom slučaju

Neka Bog blagoslovi ; i naplodi trud na sriću i blaženstvo našeg milog roda !
Ured.

podpomažu nam osobito naše ptice selice i skitalice.

Čiča i dugotrajna studen zimi predstoji, ako ptice selice s jeseni neobično rano odsode, a domaće šumske ptice još u listopadu i u studenom svoj živež oko stanova ljudskih traže. Skoro nevarljivo sredstvo za jako ostru zimu je ako se sjeverne ptice selice duboko u južne predjelje povlače. Takodjer neobično visoki mravinjaci i mišnjaci slute na neobično ljutu zimu, isto tako velika jata stršena i osā (zolja) u mjesecu listopadu. Nasuprot daće se nekom vjerojatnošću na dobru t. j. blagu zimu zaključiti, ako je u jesen puno miševa, a ovce jako često bleće. Sigurniji tonu znak je, ako se zebe još u prosincu u naših vrtovih (baščah) i gajevih nalaze. — Blatno i ohladno proljeće navješćuje prerani dolazak manjih ptičica u cieleh jatovih obletavajuć ljudske stanove, osobito ako su to crvendaći i sinice. — Mokro ljeto biva, ako vinci i prepelice zvane prdavaši gnjezda svoja u visinah grade. Isto tako se je ljeti poplavę bojati, ako morske lašte gori u brieg bježe.

(Slidi.)

Z A V J E T.

Historicka pripoviedka od Ed. Breijera.

preveo :

St. K.

II.

Ugarska bijaše za ono vrijeme sasna divja i pusta. — Guste prastare šume pokrivalu veći dio njen ; a mjestia, gdje šume nebijahu, bila su pusta i nenapućena, puna divje zvieradi, čije se urlanje grozno po pustoši razliegalo. Iskra čiste božanske vjere istom malo prije u srce puka dospjevša nebijaše još u stanju za tako kratko vrijeme jasnim plamenom buknuti. Kralj Stjepan sjao je kao nova zviezda na nebu Ugarske, ali svjetlost, koju on razprostiraše bijaše preslaba, da gustu tminu poganstva sasvim razčera. Istom tečajem vremena, očišćena nepogodami tolikih stoljeća imala se je do svoje podpune sjajnosti razviti. Stolni Biograd (Stuhlweissenburg) bijaše u ono vrijeme stolnim gradom ugarskoga kralja. Čvrsta tvrđva, a oko nje nekoliko kuća, med kojimi bijaše takodjer jedna crkvice okružena močvarami i barami bijaše mjesto, koje si prvi ugarski vladar za prebivalište odabra.

Odovud se kraljević Emerik liepog nekog jutra u društvu sa oba svoja pratioca zaputi u Hrvatsku.

Blagosovom otčevim i majkinimi suzami praćeni, odjašise ova tri Magjara na svojih malih nu čilih konjih radujuć se unapred na krasne okolice, koje će na putu viditi. Pošto već gotovo dva dana putovali bijahu, opazi grof Martin Hunt, da je kraljević Emerik neobično zamišljen bio. Često put je po više sati pokraj njega jašio neprogovoriv ni rieća a na njegova pitanja bi mu sve kraće odgovore davao. Ova nenadana promjena u ponašanju kraljevićevom bijaše grofu tim čudnovatija, što se nikako zato uzroka nemogaše naći.

To mu bijaše veoma žao, te odluči svoga šticenika za uzrok te promijene upitati.

Obrativ se stoga k mladiciu reče mu ;

„Kraljeviću moj, Vi ste u početku našega putovanja tako veseli bili, da sam se našem putovanju veoma rado vao, nu moram na svoju najveću žalost reći da Vas je to veselje brzo ostavilo i da je mjesto toga njeka tiha tuga nastala, koja Vas je sasna prominila.“

Kraljević Emerik ga pogleda žalostuim i mrkim pogledom, turoban posmjeh mu zaokruži ustne te malo za tim odvrati : „Veoma mi je žao mili grofe, što niste u mojoj osobi, kao što ste se možda nadali našli veseloga i živahnoga mladica. Nu vjerujte mi, nije to moja krivnja. Mogu li ja što zato, što se moja duša takovimi slikami puni, koje zbilja nisu u stanju razveseliti me. Gledajti samo, meni pade jučer na um moj ujak, pokojni car njemački. Pričinilo mi se kao da sam kod njegove smrtne postelje stajao i gle-

zkvhn.org.rs

dao, gdje on svoju djevičansku suprugu rođakom čistu i neoskvrnjenu vraća; ah koli neizmerno blaženstvo je morao pokojnik u sreću oćutiti kad je oči na vieke zaklopio, svjestan si, da čist kao kaplja u cvjetnoj čaški prelazi k' otcu nebeskom, kako lagan mu je morao razstanak s'ovoga svieta biti, koji samo zato služi, da slaboga čovjeka izkuša dali je vriedan, da se povraća u liepu domovinu onkraj!"

„Oprostite mili kraljeviću!“ presieće mu grof rieč, meni se čini, da se Vi odviše takovimi misli zabavljate, koje nesamo ja, nego ni najpobožniji nemogu odobriti. Vi nalazite u jednoj stvari veliku vriednost, koje ona zbilja u sebi neima. Tako raditi, kao što je Vaš pokojni ujak, pokojni car radio, reći će raditi proti naravi i doista to ni nemože biti božja volja. Izbacite si ove misli iz glave, one Vas do nikakova dobra nemogu dovesti. Vi ste mlad, pun snage i života, u Vašu ruku je Bog sreću i blagostanje mladjalne ove države postavio. Vi se morate brinuti, da slava ove države pod Vašom skrbi jednoć liepo razvijeta; od Vas zavisi, da neostane prijestol ugarski prazan i sigurno, ako ovo učinili budete, učiniti ćete samo svoju dužnost.“

(Slidi).

NOVINSKI GLASI.

— Prejasna kći našeg premilostivog kralja Nadvojvodkinja Gisela, 20 Travnja vinčala se u Beču s bavarskim princem Leopoldom, u svečanosti i veselju saučestvovali su Sabornici dostojanstvenici obe pole monarhie austrougarske, a radost oćetinsku iskreno dielili svi ove države narodi, jerbo su u vjernosti prama presvietlomu vladarskomu domu svi ujedinjeni.

— Nj. Svetost rimski otac pogibeljivo je bolovao al kako novie viesti javljaju već je ozdravio.

— 19. Trav. u sjednici ugarske delegatie gr. Andrašya obći vanski ministar u odgovoru na primjetbe g. Zsedenje konstataje : da je politika austrijsko ugarska i u doba prošlog rata bila izkrena, otvorena, pa čvrsto, težila za uzdražanjem mira; ovu politiku nije on stvorio, već je u baštinu od predšastnika primio.

— Iz francuske javljaju : da je Vilim Car pristao : da se niemačka vojska mjesto 5-og Rujna 5-og Kolovoza izvede iz franceske; al da se ovaj gubitak nadoplati Niemcem; gubitak, što se neće kruhom franceskim hraniti i vinom pojiti priko cilog mjeseca; ovo niemačko carstvo mriši na bursu.

— Za ministra predsjednika Srbske kneževine imenovan je G. Ristić.

— Vidovdanu pišu iz carigrada : kanda bi Porta namiravala skloniti Bugare silom : da povrate ferman, skojim je bilo pravednie uredjeno njihovo crkveno jedinstvo s carigradskom patriarhiom.

— Niemci u strasburgu nikako neće da omiluju; skoro su tamošnjeg pulgermajstora prusi smetnuli : jerbo je francuski osiećao, a sad varoški Savetnici prosviduju, proti komesarskoj upravi.

— Rusi neslušaju na viku Germansku i Englesku, već u Asii odpremaju čete : da khivu svojem gospodstvu podvrgnu.

— Vierski zakoni, stoih je svojim duhom nadahnio Bismark tako su pogibeljivi za gradjane : da se im protive i svi protestantski sveštenici ujedno s katolikom.

— Mormoni premda ih sjeverna Amerika netrpi s njihovim više ženstvom pogadjaju se s Visokom Portom, da im komad zemlje odstupi u Sirii gdje su radi svoju republiku zasnevat. Dakle i Mormoni ide u Meku?

— Mjeseca Liepnja i Sultan Carigradski pohodiće izložbu bočku. Kada će se i Japanjski Car bečliam pokazati; ovako će dakle malo svetlih gavalh ostati, ko je nebi beču lice osvietlale.

— Glasalo se da ratni obći ministar kani na podig-

nutje tvrdjava obratit 80 miliuna. Tvrdjave ove dizale bi se u Galicii, dakle strila se napije na Rusiu, ili se štit podiže proti nasilja ruskog; isto tako čini i pruska na istočnoj strani svoje carevine. No taj Gortschakoff — moro bi slipebiti, ako nebi vidio : da je g. Bismark sa svim naminio caru Aleksandru ulogu trećeg, Napoleona. Al srića još ni 1-om Napoleonu nije ostala virna, kad je juriš krenio protivu 1-om Aleksandru.

— Nitko nije naumio tvrdit : da bi Bismarkovo gospodstvo prijateljilo slobodi, ipak je na Laskerovo odkriće carstvo naredilo iztragu u podielenu koncesia željeznički, i kako se javlja : izlaze dila na vidilo skojima se, oernjivaju lica, uzvišeni ravnateljskih glavah. A kod nas gdje vele : da vladu podpuna parlamentarnost, predložena za koncesia željesničke iztraga nije bila primljena u peštanskom saboru.

G A Z D A L U K.

Patke negojit. Hranit ih treba krumpirom i prikru-pom. Krumpir valja sknvat i utrt pak onda od ovog uzet dva tala, a jedan od prikrupe, i pomiešat, pak jutrom i večerom do zasitjenja ovom miešaniom patke nahranit. A priko dan ih na vodu puštat. Na večer kao i na noć treba da voda stoji prid njima. Tim načinom će se za 4 nedilje vrlo nagojit.

KNJŽEVNOST.

Drago nam je što nam se ponudila prilika našem poštovanom obćinstvu sliedeće knjige priporučiti :

Zdravoslovje. Nauk, kako mora naš seljak živjeti, djecu si odgojavati, i. t. d. da bude zdrav i dulje živ. Napisao, Davorin Trstenjak učitelj a izdao Dragutin Jagić u Varaždinu.

Težak, Nauk kako mogu mali posjednici navlastito seljaci poboljšati svoje gospodarstvo (gazdaluk) da jim bude unosnije (plodnie) napisao Dragutin Stražimir, u Varaždinu brzotiskom Pletzer- ra i sina 1873.

Ostan Božije ljubavi. Andrije Vitalića Višanina iz komise junački pjesan u 10 pjevanja o životu Isukrstovu, ima će oko 20 tabaka ejona mu je 1 fr. 30 nč. što se ina poslati poštovnom doznačicom u Dubrovnik (Lagusa) tiskarskom zavodu knjižare Dragutina Pretnera.

Skoro su u glasilu Djakovačkom dokazali : da idjemo na manjak, dakle koristno će biti po nas da naučimo : kako da uzdržajo mo zdravlje, produljimo život osobni i narodni.

Na sve strane žalostno se bilježi : da zemljišta gubimo što nam dakle drugo preostaje, već da ono štoje u rukuh zaostalo mudro obrad-jivamo da nam djeca nauče : kako valja natrag nabavit ono : što su im oći kroz neumjetnost izgubili.

Grozno je što se glasa : da se Nazarenisam u slavijanštini razprostranja. Uzmimo dakle i štijmo pjesme Andrie Vitalića da se naučimo sreom i dušom klanjat Isusu Spasitelju.

Ured. Bunj. i Šok. Vile,

CIENJIK PEŠTA. 19. Travnja. Vuna. Sriednjofina čojna 122—124 fr. piskovska 64—66 fr. bačvanska jed-nostrižna 68—72 fr. Srbs. Zigaja 78—80 fr. Mast bez suda 31 fr. amerk. 30—31 fr. Slanina 30—31 fr. dimlj. 34—35 fr. šljive 11 1/4—1/2 fr.

TRGOVINA I OBRTNOST.

CINA RANE. Budimpešta 18. Trav. Žito ban. 81 fn. 6 f. 85—90 n. 86 fn. 7 fr. 50—55 n. tisans. 81 fn. 6 fr. 90—95 n. 86 fn. 7 fr. 60—65n. Budimpest 81 fn. 6 fr. 85—90 n. 86 fn. 7 fr. 50—55 n. Stolno-biogr. 81 fn. 6 fr. 90—95 n. 86 fn. 7 fr. 60—65 n. — Raž 78—80 fn. 4 fr. 30—35 n. — Ječam 66—68 fn. 2 fr. 75—80 n. — Zob 45—48 fn. 1 fr. 70—80 n. — Kukuruz banat. 80 fn. 3 fr. 35—40 n. — Proja 82 fn. 2 fr. 80 n. —3 fr. car. mž.

Novac. Zlato 20 frank 8 fr. 71 nov. Srebro na 100. — 7 fr. 90 nov.

Visina vode dunavske.

Budimpešta 21-og Trav. : 6' 5" nad 0. opada.

Požun 21-og Trav. : 4' 7" nad 0. „

Vrieme : priko dan liepo. aljutrom i večerom ladno.